

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT****1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

Kauppanimi

WASH 121**1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus****1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Pesuaine offsetpainokoneille.

Käyttö muuhun tarkoitukseen kielletty.

1.2.2 Toimialakoodi

C181 Painaminen ja siihen liittyvät palvelut

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

9 Puhdistus- ja pesuaineet

1.3 Valmistajan, maahantuojan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

KTA-Yhtiöt Oy

1.3.2 Yhteystiedot**Postiosoite** Kutojantie 5**Postinumero ja -toimipaikka** 02630 Espoo**Puhelin** 09-759 071**Telefax** 09-785 554**Y-tunnus** Y-tunnus: 0809102-3**1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot**

Pressmax printing products, Fujifilm Europe NV, B-9100 Sint Niklaas, Belgium

1.4 Häätäpuhelinumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

09 - 471 977 tai 09 - 4711

Myrkytystietokeskus

Haartmaninkatu 4, 00290 Helsinki

2. VAARAN YKSILÖINTI

Helposti syttyvää. Höyryt voivat muodostaa räjähtäviä höyry-ilma-seoksia.

Ärsyttää ihoa.

Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Erittäin myrkyllistä vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS-numero	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
142-82-5	Heptaani ja isomeerit	70 – 90 %	F;Xn;N R11-38-50/53-65-67
108-87-2	Metyylisykloheksaani	15–30 %	F;Xn;N R11-38-51/53-65-67

110-82-7 Sykloheksaani 0,5–1,5 % F;Xn;N R11-38-50/53-65-67

3.1.7 Muut tiedot

Valmistaja ilmoittaa että tuote sisältää hiilivetyjen seosta, jonka bentseenipitoisuus < 0.1 %.
R-lausekkeiden teksti - katso kohta 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Erityiset ohjeet

-

4.2 Hengitys

Potilas toimitettava raittiiseen ilmaan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.3 Iho

Iho pestään välittömästi runsaalla vedellä ja samanaikaisesti riisutaan tahriintunut vaatetus.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltu välittömästi juoksevalla vedellä keskeytyksettä 15 minuutin ajan. Yhteydenotto lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Ei saa oksennuttaa. Potilaalle annetaan runsaasti vettä tai maitoa juotavaksi. Tajuttomalle ei saa antaa mitään juotavaa. Heti lääkärin hoitoon.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sopivat sammutusaineet

Vesisumu, hiilidioksidi, vaahto, sammutusjauhe.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Vesi.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palaessa muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Käytettävä paineilmahengityslaitetta palotilanteissa.

5.5 Muita ohjeita

Palon läheisyydessä olevia astioita on jäähdytettävä vesisuihkulla.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä

Käytettävä henkilökohtaisia suojaimia, katso kohta 8.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Ei saa päästää vesistöön, viemäriin eikä maaperään.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuodot kerätään talteen ja peitetään sopivalla absorboivalla aineella (esim. hiekka, maa) ja poistetaan hävitettäväksi. Hävitettävä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti.

6.4 Muita ohjeita

-

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Käsittely

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta työpaikalla. Varottava tuotteen kosketusta ihon ja silmien kanssa tai joutumista suuhun. Vältettävä vapautuvien höyryjen hengittämistä. Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, sopivia suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta. Työtiloissa ei saa syödä eikä säilyttää ruokaa. Pestävä kädet ja altistunut iho huolellisesti aina ennen syömistä, juomista tai tupakointia ja työn jälkeen.

Tuote voi muodostaa syttyviä/räjähtäviä höyry-ilma-seoksia. Eristettävä sytytyslähdeistä. Tuote voi muodostaa staattista sähköä, joka voi aiheuttaa palon kipinöinnin yhteydessä. Staattisen sähkön poistamiseksi on huolehdittava potentiaalitasauksesta.

7.2 Varastointi

Säilytettävä kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa erillään sytytys- ja lämpölähteistä. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina. Säilytettävä erillään hapettimista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Altistuksen raja-arvot

8.1.1 HTP-arvot

CAS-numero	Aineosan nimi		
142-82-5	Heptaani [ja isomeerit]	300 ppm (8 h)	500 ppm (15 min)
		1200 mg/m ³ (8 h)	2100 mg/m ³ (15 min)
108-87-2	Metyylisykloheksaani	400 ppm (8 h)	500 ppm (15 min)
		1600 mg/m ³ (8 h)	2000 mg/m ³ (15 min)
110-82-7	Sykloheksaani	100 ppm (8 h)	250 ppm (15 min)
		350 mg/m ³ (8 h)	875 mg/m ³ (15 min)

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

Hyvä yleisilmastointi on yleensä riittävä useimmissa olosuhteissa. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalin käsittelyssä. Työvaiheen päätyttyä on kädet pestävä huolellisesti saippualla ja vedellä. Tarvittaessa kädet voideltava ihovoiteella. Tahrintunut vaatetus riisuttava välittömästi.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Useimmissa olosuhteissa hengityksensuojainta ei pidetä tarpeellisena. Hyvää yleistä ilmanvaihtojärjestelmää pidetään riittävänä.

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Käytettävä kemikaaleja kestäviä suojakäsineitä. Jos käsien upotus kemikaaleihin pitkittyy tai toistuu, käytettävä nitrilikumisia käsineitä.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Suojalasit. Silmienhuuhtelualtaan tulisi sijaita työpaikan välittömässä läheisyydessä.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

Vältettävä ihokosketusta. Käytettävä sopivaa työvaatetusta.

8.2.2 Ympäristöaltistuksen ehkäiseminen

-

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Väritön neste

9.2 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH-arvo

-

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue

78 – 113 °C

9.2.3 Leimahduspiste

-4 °C

9.2.4	Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	> 200 °C
9.2.5	Räjähdysominaisuudet	
9.2.5.1	Alempi räjähdysraja	0,8 vol-%
9.2.5.2	Ylempi räjähdysraja	7,7 vol-%
9.2.7	Höyrynpaine	6700 Pa
9.2.8	Suhteellinen tiheys	1,03 (kg/l, 20 °C)
9.2.9	Liukoisuus	
9.2.9.1	Vesiliukoisuus	Liukenematon
9.2.9.2	Rasvaliukoisuus (liuotinöljy, yksilöitävä)	-
9.2.10	Jakaantumiskerroin: n-oktanolivesi	-
9.2.11	Viskositeetti	-
9.2.12	Höyryntiheys	-
9.3	Muut tiedot	
		Tiheys: 0,712 kg/l, 20 °C
		Sulamispiste < -20 °C

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Tuote on pysyvä normaaleissa olosuhteissa. Vältettävä kuumuutta ja sytytyslähteitä.

10.2 Vältettävät materiaalit

Säilytettävä erillään hapettimista.

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Lämpöhajoamisen yhteydessä muodostuu hiilimonoksidia ja hiilidioksidia.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1 Välitön myrkyllisyys

Tuote on luokiteltu terveydelle haitalliseksi, koska se aiheuttaa nieltynä keuhkovaurion vaaran.

11.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden

Ärsyttää ihoa.

11.3 Herkistyminen

-

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

-

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

HENGITYS: Höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

IHO: Usein toistuva ihokosketus voi poistaa ihon rasvakerroksen ja ärsyttää ihoa.

NIELEMINE: Mikäli tuote aspiroituu (nestettä pääsee) keuhkoihin, se voi imeytyä keuhkojen kautta elimistöön ja aiheuttaa kemiallisen keuhkokuumeen.

11.6 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

-

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

12.1 Ekotoksisuus

12.1.1 Myrkyllisyys vesieläimille

Heptaani ja sykloheksaani on luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi, R50/53: Erittäin myrkyllistä vesieläimille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Metyylisykloheksaani:LC50(48h) = 5 mg/l, Oryzias latipes

12.2 Liikkuvuus

Ei tunneta.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

Ei tunneta.

12.5 Muut haitalliset vaikutukset

Valmistajan oma vesistövaarallisuusluokitus (saksalainen, WGK =2) "tuote on haitallista vesistölle".

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Tuote on luokiteltu helposti syttyväksi ja terveydelle ja ympäristölle vaaralliseksi, joten jätteet ovat ongelmajätettä. Myös puhdistamattomat pakkaukset ovat ongelmajätettä.

Jätekoodi: 07 06 04: muut orgaaniset liuottimet, pesunesteet ja kantaliuokset.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1206
14.2	Pakkausryhmä	II
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.2	Vaaran tunnusnumero	33
14.3.2.1	ADR/RID-Varoituslipukkeet	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	HEPTAANIT
14.3.4	Muita tietoja	-
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	HEPTANES
14.4.2.2	EmS	F-E, S-D
14.4.2.4	Merta saastuttava aine	Marine pollutant: No
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	HEPTANES
14.5.2.1	ICAO-Varoituslipukkeet	3
14.5.3	Muita tietoja	-

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Varoitusetiketin tietoja	
	EY-numero	-
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi	
	F	Helposti syttyvä
	Xn	Haitallinen
	N	Ympäristölle vaarallinen
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet	
	Heptaani ja isomeerit	
15.1.3	R-lausekkeet	
	R11	Helposti syttyvää.
	R38	Ärsyttää ihoa.
	R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

15.1.4 S-lausekkeet

S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.
S16 Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.
S23 Vältettävä höyryn hengittämistä.
S24 Varottava kemikaalin joutumista iholle.
S29 Ei saa tyhjentää viemäriin.
S33 Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti.
S60 Tämä aine ja sen pakkaus on käsiteltävä ongelmajätteenä.
S62 Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

15.1.5 Eräitä valmisteita koskevat erityisvaatimukset

-

15.2 Kansalliset määräykset

-

16. MUUT TIEDOT**16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**

R11 Helposti syttyvää.
R38 Ärsyttää ihoa.
R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.4 Lisätiedot

KTA-Yhtiöt Oy

16.5 Käytetyt tietolähteet

1. Valmistajan toimittama käyttöturvallisuustiedote, päiväys 1.4.2004.
2. STM asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista, 795/2007.